

Kıbrıs'ın Bir Süper Güç Olduğunu Hayal Ettim [2007]

Sanatçı: Andreas Savva

Kıbrıs bayrağı, altı metre genişliğinde ve üç buçuk metre uzunluğunda, devasa bir sancak olarak dokunmuş. Bayrağın büyüklüğü, çalışmanın görkemine ve talepkâr başlığına uygun. Buna rağmen ayrıntılı bir şekilde incelendiğinde bayrağın ihtişamı bozulmakta. Çünkü yapılaş yöntemi ve kullanılan malzemenin dayanıksızlığı bayrağın değerini azaltmakta. İplikten dokunmuş; ancak farklı iğneler, birbirinden biraz aralıklı bir şekilde kullanıldığı için ortaya transparan bir görüntü çıkmıştır. Ayrıca, bu işin yapılaş süreci, çok eskilere uzanan, geleneksel kadın el işi sanatını – dokumacılık sanatını – hatırlatmakta. Aslında bayrağın bu hâli, üstünlük sembolleri ve istekleri içeren babaerkil, milliyetçi söylemlerle pek uyum sağlamakta. Sonuç sadece adanın küçüklüğünün gözler önüne serilmesi değil, aynı zamanda adanın bağımsızlığını kazanmasından beri Kıbrıslıların yüklenmek zorunda kaldıkları 'Kıbrıs sorunu' çıkmazının da hâlen karşımızda durması. Herhangi bir 'süper güç' olma hayali de, aslında oldukça mantıksız, şüphesiz insanın kendi kendisiyle dalga geçmesi.

Sanat Adalettir [1992-2010]

Sanatçı: Marina Olimpios

Bu kurgu, fotoğraflardan (c-prints) ve video gösteriminden oluşmakta, 1992'de gerçekleştirilen daha geniş kapsamlı bir çalışmanın parçalarının bir birleşimi. İlk defa 1992'de Paris'te George Pompidou Merkezi'nde sunulmuş ve canlandırılmıştı.

...Bu değerlerin üzerine sessizce yaslandım, büyük balığın küçük balıkları yemesi ve dinlenmek için beş zirveli dağın karşısında yüzü koyun uzanması gibi.

...Diz çöktüm ve denizin rahminde yüzyıllarca beslediği taşları aldım ve huşu içinde onların gerçek taş ve kaya olduklarını keşfettim. Onların zamanı ayıklayan bir güçleri olduğunu ve bacalarının arasındaki dölütü keşfettim.

... Benim adım Marina ve ben altı yaşımdayken Kıbrıs'ta öldüm.

... Bu bir aşk hikâyesi, küçük bir çocukla on yedi yaşındaki bir asker sarı tarlalarda oynuyorlardı, tuhaf saatlerde. Onlar günlerce, gece – gündüz yürüdüler ve çocuğun omzunda bir mücevher vardı. Bu sayede oynayabili. Böylece savaşın uyarlamasının başladığı yerde şunlar olur: Omuzdaki mücevher bir kalkana dönüşür ve ciplak ayaklar da kırmızı ellere.

... Yaşam ve Ölüm sanattır. Sanatçılara sorduğumda, bana sanatlarını yaşatmak uğruna ölmeleri gerektiğini söylediler. Başka bir ifadeyle onlar da benim çektiğim gibi aynen çektiler. Yine de, savaş uyarlayanlar, ölümünden geçerek bizi meydana getiriyorlar, bize yaratma gücünü veriyorlar. Güce, otoritenin bacakları arasında var olan dölüt sahip oldu. Sanat öylesine güzel ki! Tıpkı tuz ve kan içinde doğan Afrodit gibi...

Kıbrıs Cumhuriyeti'nin 50 Yılına Yandan Bakış

ANTONİS DANOS'un kaleminden...

...
Like perspectives, which rightly gaz'd upon
Show nothing but confusion; ey'd awry
Distinguish form ... [William Shakespeare,
II. Richard, 2. Perde, 2. Sahne]

Yukarıdaki parça, Sheakespeare'in *II. Richard* adlı eserinden, Kraliçe ve uşağı Bushy arasında geçen kısa bir konuşmadan alınmıştır. Bushy, Kral'ın savaş nedeniyle sefere çıkmasından sonra, Kraliçe'nin, zihnini kemiren olumsuz düşüncelerden arınmasını sağlamak ve onu teselli etmek için uğraşılıyor. İlk önce, üzüntünün olayları abartmamıza yol açtığına ve onları oldukları gibi görmemize engel olduğuna dikkat çekiyor: "Üzüntünün gözü, körelten yaşlarla sırlanmıştır / Böler birçok parçalara bütün bir nesneyi..." Ve belki de hiç beklenmedik bir benzetme yaparak, geniş bir bakış açısı vermek için devam eder: Bir şeye dümdüz karşıdan bakarsak, sadece kargaşa görürüz. Oysa ona yandan baktığımızda (belli bir açıdan), aynı nesnenin belirgin bir form kazandığını gözlemliyoruz. Sheakespeare'in burada, resim sanatında (henüz bir terim icat edilmeden (uydurulmadan) kullanılan "anamorfoz" (özel açıdan bakılınca muntazam görülen şekilsiz resim ve bu şekilde resim yapma metodu) kavramı hakkındaki bilgilerinin somut bir biçimde ifade etme çabasında olduğu sezileniyor.¹ Burada, ilk başta, tuhaf bir metafor (mecaz) kullanıldığı gibi bir düşünceye kapılıyoruz. Çünkü biz 'açık' bir görüntünün, nesnelere yan taraflarından bakmak yerine, doğrudan (tam karşıdan) bakarak elde edilebileceği görüşüne sahiptik. Erken Rönesans döneminde, matematiksel bir perspektifin keşfedilmesi ve kapsamlı bir şekilde kullanılması, bu şekilde dünyanın tam ve kesin resimlerinin yaratılabileceği iddiasını taşıyordu. Bu yöntem, söz konusu süreç içerisinde, iki boyutlu görüntülerin dünyaya bir pencere tuttuğu (ya da dünyanın aynası olduğu) inancının başlıca araçlarından biriydi. Matematiksel, tek nokta perspektifi, derli toplu manzara resimlerinin yapılmasında kullanılmıştı. Bununla birlikte görüldüğü gibi aksine, asla gerçeği veremeyen, yapay manzaralar oluşturmaktan öteye

gidilememiştir. Aslında, perspektifler dünyanın ideoloji yüklü bakış açılarını yansıtır. Hanneke Grootenboer'in *The Rhetoric of Perspective* kitabında, "Biz doğrudan bir bakışla derinlik duygusunu algılayamayız; çünkü konularımız kendi biçimlerini içselleştirmektedir [...]. Nitekim, perspektifin bizim görüşümüzü kontrol eden bir düzen şeklinde işlediğini görebileceğimiz alternatif bir konum bulmaya gereksinim duyarız."² Bu "alternatif konum" u [araç olmaksızın, doğrudan derinlik duygusunu algılamamız mümkün kılın] en iyi 'anamorfoz' sayesinde

elde ederiz. "Anamorfoz" klasik Yunancada biçim bozulması anlamına gelen bir sözcüktür. Anamorfozla, bir görüntü bütün bir biçimden yoksun kalır, tam olarak ne olduğu algılanamaz. Oysa Modern Yunancada 'anamorfoz', "biçimi bozulan nesnelere yeniden eski biçimlerini vermek" anlamına gelmektedir.³ Belki de, anamorfoz yöntemiyle oluşturulan eserlerin, sanata en büyük katkısı şu: "Bunlar, alışlagelen bakış şekillerini darmadağın, hatta şoke eder ve bakışlarımıza hâkim olan önyargıları ayıklar."⁴

Yandan Bakış sergisi, kendi metaforlarını oluşturmak ve bunların doğruluklarını kanıtlamak arzusuyla, yukarıda bahsedilen betimleme ve bakış üsluplarıyla ilgili analizlerden yola çıkmıştır. Cumhuriyetin kuruluşunun 50. Yıl dönümünü bir gerekçe olarak göstererek, dünyanın Ortodoks bakış açısıyla 'doğrudan' betimlenip algılanmasına son vermeyi amaçlamaktadır. Kendimizi bu şekilde betimleyip algılamamız, aslında Kıbrıs devletinin kurulmasından bu yana süregelen, devletin kurum ve mekanizmalarının hâkim söylemlerinin bizi tanımlama biçimleriyle örtüşmektedir. Tıpkı "doğrudan bakışın bir biçim bozulması olabileceği gibi," biçim bozulması [anamorfoz] da bir düzeltme şekli olabilir.⁵ Sergideki eserler tam anlamıyla anamorfoz (biçim bozulması) içermez. Bunun yerine, mecaz olarak, aslında kendileri de 'yan görüşler' olan 'yan bakışlar' oluştururlar. Bunlar belki de, bizim (daha) gerçek görünüşlerimizi, yakın geçmişimizi, şimdiki hâlimizi ve olası geleceğimizi ortaya koyarlar. Eleştirici, sorgulayıcı, yıkıcı, düşündürücü ve mizahî bir şekilde bakarak, bizim gerçek görünüşümüzü ve biçimizi ortaya çıkarmak gayesini güderler. Kısacası bu eserler, son elli yıldır [baştan]üretilen, tüketilen; yani egemen, doğrudan (aslında, oldukça bozulmuş) görüşlerin tam tersine, bize gerçek boyutlarımızı sunuyorlar.

¹ bk. Slavoj Žižek, "Looking Awry," *October*, C. 50 (Sonbahar 1989), ss. 32-35; ve, Hanneke Grootenboer, *The Rhetoric of Perspective: realism and illusionism in seventeenth-century Dutch still-life painting* (University of Chicago Press, 2005), s. 101.

^{2,3,4,5} Grootenboer, a. e., ss. 100-101.

Afrodit, Eski ve Çağdaş Kültürel bir prototip ve tarihin taşıyıcısı olarak

Video çekimi şeklindeki bu performansta, sanatçı durmaksızın vücuduna küller sürerken, gitgide bir heykele dönüşmekte... Olaylar sanki bir girdap hâlini almıştır: Tanrıça heykeli parçalanmış, işkence görmüş ve paramparça

bir hâlde ortada kalmış. Trajedi ve alegoriler içermekte. Bu süreçte insanlaştırılmış ve onun yerini alan kadın, çok büyük bir acının ritüelinde, (yeniden) heykele dönüşmüştür.

Şahinlerin Harabesi [2010]

Sanatçı: Antonis Antoniou

Sanatçı bu kompozisyonun tamamen arşivlerdeki ses materyallerinden yaratıldığını ve bu bunların çoğunlukla son elli yıldır Kıbrıs siyaset arenasında yer almış – alan ve siyasete yön veren liderlerin halka yaptığı konuşmalardan oluştuğunu söylüyor. Çeşitli ses inceleme tekniklerini kullanarak, kısmen soyut, akustik bir çevre yaratılmış. Öyle ki bazen bulanık ve soyut formunu kırarak, kendi orijinal kaynaklarını anlık ya da daha uzun sürelerle ifşa ediyor. Nitekim dinleyici iki seviye arasında titreşimler algılar: Gerçekçi olan (muhtemelen içinde bulunduğumuz anla ilişkili) ve düşsel olan (tarihi anlmaya dayalı, zamanla bulanıklaşan). Bu çalışma siyasi bir tutumu yansıtır; adadaki siyasi arenaya belirgin bir şekilde hâkim olan şahince politikalara eleştiri getirir: Ülkeyi (toprağa yerleşen insanları) harabeye özellikle kültürel bir harabeye çeviren bir form. Büyük laflar, yeminler, heybetli girişler, tehditler ve mazeretler şimdi insanların zihninde ateş ve küllere karışmış, uzun süren bir kâbusun neden olduğu ter gibi yankılanmaktadır.

Kararsız Metropolis

[2007]

Sanatçı: Yiannos Economou

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Küçük bir şehir, özgürlüğünün ilhamını Eski Atina'dan alır. Merkezi, klasik mimarının taşralı bir takliidi, yabancı düşmanlığına karşı çok kültürlülüğü ve konukseverliği ile ün kazanmış klasik Helenizm'in ülkülerine bağlılığı simgeliyor. Aynı zamanda ve istemeyerek de olsa, söz konusu şehir gerici sömürge ülküsüne de bağlı, Batılı kültürel üstünlüğe bir mazeret bulmayı amaçlayarak, doğal olarak hem dışlayıcı hem de üstünlük taslama çabasında. Çelişki bundan doğuyor. Nitekim mantıksız, ama şaşırtıcı değil, küçük kasabanın büyük bir metropolis hâline geldiğinden beri, çok kültürlü bir miktatıs, sâkinleri bundan rahatsızlık duyuyorlar ve bu duruma şaşırıyorlar. Eğreti pazar yerlerini, dükkânlarını ve lokantalarını kurmuş yabancılar etrafında gezinirken büyükşehir belediye binasının sahte ön cephesi ayrı ve uzak duruyor. Tıpkı etraflarındaki binanın dayanıksız görünmesi gibi onlar da plastik alışveriş çantalarıyla, sandalyelerle ve bardaklarla çok güçsüz ve geçici, küçük metropolisten kopuk görünüyorlar."

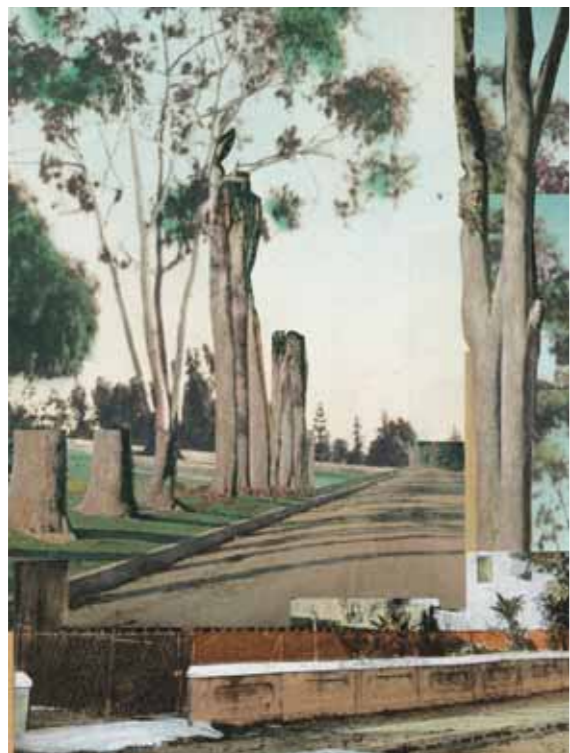
Doğayı Yeniden Haritalamak [2009-10]

Sanatçı: Marianna Christofides

20. yüzyılın başlarından kalma on iki kartpostalın kolajlanmasıyla oluşturulan bir kompozisyon. Bu kartpostallar dünyanın pek çok bölgesindedir; ama

Kıbrıs'tan değil. Bu bitki örtüsünün aynısına Kıbrıs'ta da rastlamak mümkündür. Aslında Kıbrıs'a özgü sıradan bir doğa manzarası belirtilmektedir. Kolajların genişleyen kapsamında, betimlenen doğa manzaraları, ada için doğal sayılabilecek bazı hayali yeni görünüm almaktadır, karışık bir koleksiyon olmanın sonucu, gerçek ve kurgunun birleştiği bir yerde, geçmişin merak kabinelerininin oluşturduğu koleksiyonun ilkelerine benzer bir şekilde. Eser, belirli bir mekânda bulguların yeniden kurulum sürecini yansıtır. Böylece yeni bir vizyon oluşturur. Bir-birinden tamamen farklı coğrafi bölgeler ortak bir paydada bir araya getirildi. Bu şekilde birçok bölgeyi birleştirerek ve ulusal sınırları atlayıp aşarak, hem mekânın hem de zamanın 'anlarının' bir arada oluşturduğu bir kolaj ortaya çıkar. Bir kartpostala sığabilecek şekilde oldukça küçük olan biçimlerinden dolayı, izleyici yakınlaşma gereksinimi duyar – 'vita contemplativa'yı (tefekür hayatı'nı) harekete geçirmek için – onları oluşturan farklı parçacıkları görebilmek için.

İmparatorların Dogması - 2 [2010]

Sanatçı: Helene Black

Beyaz kumaş katmanlarının üzerinde – bayraklar ya da diğer ulusal amblemler için metaforlar – 'Kıbrıs sorunu'nun başkahramanlarının görüntüleri yansıtılmış – Başpiskopos Makarios, General Grivas ve Rauf Denktaş, kendilerine bağlı takipçilerinin onlara hayranlıklarını yansıtan sahneler... Helene Black anlatıyor: "İmparatorların Dogması, İmparator Konstantin zamanındaki eski Kilise'ye gönderme yapıyor, kendi dogmalarını empoze etmek için belirsiz doktrin görüşleri üzerinde acı bir iç çatışma manzarası, böylece kendini egemen siyasi güç olarak kurumsallaştırıyor. Günümüzde de birçok politikacı ve dinî lider hâlâ kendilerini 'İmparator' gibi görmekte ve dogmalarını empoze etmeye devam etmekte."

CMYK Colour Separation [2009]

Sanatçı: Tatiana Ferahian

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Bu tasarım, sosyal ve kültürel protipleri ele alıyor; çok kültürlü Kıbrıs halkının ve onun ruhunun içinde barınan kuvvetlerin ve karşı kuvvetlerin bir dışavurumu. Burada bunlar; güç dinamikleri, sosyal konular ve çatışan sınır yapılarının sıralanışı şeklinde beliriyor. İzleyiciyi görüntüyle ve onun içerdiği mesajla ilişki kurmaya yönelmek için, karikatürümsü bir

havası olan çizimler, fenomeni günlük yaşam içindeki bir sorun şeklinde yerleştirerek yapılandırıyor. Renkler, offset baskısına yansıtılacak şekilde tanımlanmışlar: Tam renkli bir görüntü, dört temel mürekkep rengi tabakasına bölünmüştür: camgöbeği, eflâton, sarı ve siyah (CMYK). Alışılmış biçimde, renklerin sonsuzluğunu vermek için her bir renk katmanı sırayla, birbirinin üzerine gelecek şekilde basılmıştır. Böylece her bir çizim taslağı ayrı ayrı (tükenmez kalem ve mürekkeple alüminyum tabakalar üzerine) çizilerek; toplum içinde hâlâ var olan yabancılaşmaya, ırkçılığa ve önyargıya bir gönderme yapılmaktadır. Bu durumda birleşme kaygısı söz konusu bile değil; ama kişisel çıkar elde etmek hep ön planda..."

Deneme Ürünü [2010]

Sanatçı: GRUP 102 [Özge Ertanin, Oya Silber, Evren Erkut]

Bir parfümeri dükkânında olduğu gibi, şişeler, bayrak ve armalarla ya da geride bıraktığımız on yıllar boyunca, Kıbrıs'taki siyasi olaylara şekil veren başlıca kişilerin portreleriyle ve yine kaçınılmaz bir şekilde, egemen, toplumsal kimliklerimizle etiketlenerek raflar üzerine sıralanmış. Oysa on yıllardır aynı egemen söylemleri dönüştürdükten sonra, gereken mesafeyi katederek, tüm bu zikredilen yapıyı ve onu şekillendiren haması söylemleri ortadan kaldırmanın zamanı geldi (mi?). Sanatçılar genellikle insanın doğasına katılan hoş bir etki olarak algılanır. İnsanın doğal kokusuna yapılan bu müdahale, kimilerine göre de baş ağrıtıcı, mide bulandırıcı olabilir. Bu projede, kimliklerimiz ve inançlarımız sorgulanırken, dış güçlerin varlığını üzerindeki tesirleri irdelenmekte. Kimliğe katılan bu hoş koku, zaman zaman akli baştan, bedeni yörüngesinden çıkarabilir mi?"

Unutmam [2003]

Sanatçı: Vicky Pericleous

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Bu çalışma kişisel deneyimlerin dinamiklerine odaklanır. Zamanla, benim siyasi ve toplumsal olaylarla ilgili tepki ve endişelerim, sarsıcı toplumsal olaylarla başa çıkmak şeklinde genişliyor. 'Unutmam' sloganı birçok seviyeleri ve biçimleri işaret eder. Sanki savaş çağrısını andıran bir ses, Kıbrıslı Rum toplumunun 1974'teki trajik olaylardan sonraki toplumsal maneviyatını simgeler. Sonraki yıllarda kendi kuşağımı kararsız bir durumda buldum. Bir tarafta iletişimi sağlayan; kültür birikimi, geçmiş, kökler, vatan algısı, kimlik ve dil vardı. Söz konusu on yıllar boyunca, birinin toplumsal gerçeklerle yüzleştiği zaman vereceği tepki, daha birkaç yıl öncesine kadar, kendi içindeki çelişki ya da suçluluk duygusu şeklinde olurdu. Diğer taraftan, geleceğe dönük kaçınılmaz hareket, şu anki öncelikleri ve gerçeklikleri geçmişten gelen birikime uyarlamayı gerektirmekte. Bunu hem toplumsal hem de bireysel çerçevede gerçekleştirmek durumundayız. Böylesine bir süreç ve gereksinim dışında, 'Unutmam' tasarımı, gürlülüğü ve parlak bir rozete dönüştü. Bu yeni biçim tüm yüzeyi kıskırtıcı ve masumane bir tavırla kaplıyor. Suçlamak, propaganda yapmak ya da uzak bir 'müze eşyası' olmak gibi bir amaç taşımaz. Bu, her birimizin geçmişle yüzleşmemizi sağlayacak bir 'deneyim' ya da 'buluşma yeri' olarak değerlendirilebilir."

Beş İsimli Fotoğraf Kolajı [2010]

Sanatçı: Mustafa Erkan

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Tüm tekrarlanan trajediler gibi, seninki de sonunda komedi hâlini aldı. Trajedilerin komediye dönüştüğü yerde kurulan köprüler geçmek için değil ama geçmemek için; gitmek için değil, ama kalmak için. Senin kimliğin sorunu bir kimliğe dönüştü, zorunlu kimlikler yüzünden. Zorunlu kimlikler evrak çantanda ve sorumlu kimliğine senin kalbine

ve aklında duruyor... Yolculukların 'hiçlik'e dönüştü, çünkü sahip olduğun kimliklerin toplamını sıfırla çarpınca, sen hiçbir şey değilsin ama bir 'hiç kimse'. Ve doğal olarak, 'hiç kimse' 'hiçbir yere' gidemez. Ama evrak çantası yine de boşluğun yükü olarak resimde olmaya devam edecek, çünkü boşluk bir yaradır, ve sen sana kimliğini soranlara yararı göstermeye mecbur kalacaksın."

Turist Yürüyüşü

[2007-08]

Sanatçı: Christiana Solomou

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Bu devam eden proje, toplum içinde kolayca kamufle olan çevre etmenini inceliyor. İçinde bulunduğumuz anın bütünlüğü tarih içindeki değişmez bir görüntüye dönüşüyor."

Geçmişten Fısıltılar [2010]

Altı bölümden oluşan video kurgusu

Geçmişten Fısıltılar projesi Evagoras Lanitis Merkezi'nde Yandan Bakış: Bir Yıldönümünden Görünümler sergisine paralel olarak sunulmaktadır. Altı çağdaş video sanatçısı eski Prometheus ve Pandora mitlerini yeniden ele alıyorlar. Bu projenin odaklandığı nokta şudur: Günümüzdeki çağdaş gerçeklik anlayışına ulaşmak için tarih öncesi mitlerin yorumlanması ve yeniden düzenlenmesi gerekir. Bu şekilde, tarih öncesi mitler, modern gerçeklik ekseninde yeniden anlamlandırılmaktadır. Çok eski çağlardan günümüze ulaşan güçlü mitlerin geçmişten gelen fısıltıları, toplumsal bilincin tarihi mirastan soyutlanamayacağı dünyamızda, insan davranışının sürekli bir etkileşim karışımından meydana geldiğinin keşfedilmesine bir araç olmaktadır. Çalışmaya katılan sanatçılar: Natalie Demetriou, Yiannos Economou, Giorgos Ioannou, Nicolas Iordanou, Nesrine Khodr ve Gulii Silberstein Geçmişten Fısıltılar, Independent Museum of Contemporary Art (IMCA) tarafından sunulan bir NeMe projesi. Bu proje Yiannos Economou tarafından başlatılmış ve Helen Black, Yiannis Colakides ve Yiannos Economou tarafından koordine edilmiştir.

Bu çalışma üç bölümden oluşmakta: a) Üzerinde (gelenleri hoş karşılamayan) bir yazı olan, "Eve dönüş olmayacaktır." b) Boyanmış tabaklar, çatal – bıçak takımı, bardaklar ve mumlukla donatılmış bir masa düzeni ve c) Üç kanallı bir video, burada kurulu düzenin yan taraftan görüntüsü oynatılıyor. Bu zarif düzen, izleyiciyi, adanın Türk hâkimiyetinde bulunan bölgesinde kalan Beşparmak Dağları'nın görüntülerinin tabaklar içinde servis edildiği bir yemeğe davet ediyor. Tüm heybeti ve nezaketiyle, resmi siyasî söylem sunulmakta. Masadaki yerler henüz boş. Bu sofranın düzeninin yan tarafında bir televizyon ekranında bir video gösterimi yapılmakta: Biri, bir *rembetiko* şarkısının müziğinin ritimlerine uyarak onu izleyenlerin alkış temposu eşliğinde dans etmekte. Dans esnasında, (sofradakilerin aynı)

There Will Be No Homecomings [2010]

Sanatçı: Lia Lapithi

tabaklar kırılmakta. Lia Lapithi eserini şöyle yorumluyor: "*Rembetiko*, günümüzde kırsal kesimin, çok farklı Yunan halk müziğini tanımlamak için kullanılan bir terimdir. Bu

şarkıların sözleri marjinalleşmiş bir alt kültür yaşam biçiminin katı gerçeklerini yansıtmakta. Tabak kırılmak eski bir Yunan geleneği. Ölen kişinin ardından yas tutmak için

yapılırdı. Anma yemeği servis edildikten sonra konuklar, laneti ve kötü ruhları kovmak için tabakları kırarlardı. Günümüzde tabak kırılmak daha çok bir kutlama şekline büründü. Yunan tarzı keyif (ulu ruhlar ve eğlence) bağlamında, ama aynı zamanda güncel sorunları kovmak ve unutmak amacını da içermekte. Tüm görüntüler Beşparmak sıra dağlarını yansıtmakta. Her zivenin üzerinde – 'Sakin unutma!' sloganıyla birlikte, o zirvenin adı ve yüksekliği yazılı."

Akşam yemeğine kimse gelmeyecektir; onlar başka bir yerde şarkı söyleyerek dans ediyorlar, egemen siyasî söylemleri sahiplenerek ve ortadan kaldırmaya çalışarak, kakofoni ve kırılan tabak seslerinin birbirine karıştığı bir müzik eşliğinde. Neticede eve dönüş olmayacaktır!

SİNEMATİK GÖRÜNTÜLER

Yandan Bakış sergisinde sürekli gösterilen beş kısa film içermekte. Bunlar günümüzün Kıbrıs realitesine içten bakışlar ihtiva etmekte. Bu filmler, hiçbir klişeyi veya egemen ideolojinin gerçek dışı söylemlerini içermez. Ayrıca kendi kendimizi tanımamıza engel olan yaygın, (çoğunlukla, riyakâr) toplumsal görüşleri de içermezler. Bunların yerine filmlerde; mizah, hümanizm, eleştireci yaklaşım, idealist tutku ve şairimsi bir hayal gücü kullanılmıştır.

Rifts [2003] Sanatçı: Vicki Psarias
Kıbrıs'ta, 1974 yılında yaşanan siyasî olayların üzerinden elli yıl geçmiştir. Oysa Londra'daki iki kebab dükkanı sahibi için – biri Kıbrıslı Rum diğeri Kıbrıslı Türk – savaş daha yeni başlamıştır. Ama bu seferki bir fiyat savaş. Çocukları arasındaki yasak aşk da ateşi körüklemiştir. Ancak biri diğerinin hayatını kurtarmak zorunda kaldığı zaman, iki adam, aralarındaki kavganın ne kadar saçma olduğunun farkına varırlar.

Ninni [2009] Sanatçı: Yianna Americanou
Inessa kendini çalıştığı gece klübünün tuvaletine kapatır. Sadece geride, Rusya'da bıraktığı kızına – telefonda da olsa – iyi geceler dilemek istemektedir. Birkaç dakika sonra çilesi başlayacaktır: Satılacaktır! Eğer şansı yaver giderse, gece klübünün sahibi ya da müşterileri tarafından tecavüze uğramayacak ya da dövülmeyecektir. Hatta belki de evine sağ dönecek kadar bile şansı olabilir.

"Artık küçük yatağında huzurla uyuyabilirsin. Kar fırtınası bütün karları ve endişeleri de süpürerek dindi. Her tarafın sıcak ve güvenli, uzan ve tüm dünyanın sadece ikimizden ibaret olduğunu düşün..."

Kıbrıs'ın, Avrupa'daki ülkeler arasında kadın ticareti bakımından sabıkası en kabarık ülke olduğu düşünülüyor.

Her yıl yaklaşık 4000 kadın, sahte iş vaatleriyle kandırılarak Kıbrıs'a getiriliyor ve fuhuş yapmaya zorlanıyor.

Şuşu [2007] Sanatçı: Diomedes Koufteros
"Bir kadın gibi giyinmek hoşuma gidiyor; çünkü daha seksi oluyorum." Özkan geceleri, pariltılı peruğu ve makyajıyla bambaşka bir görünüme kavuşuyor. O, Girne'nin kadın kılıfına girerek gösteri yapmayı meslek edinen meşhur Şuşu'yu oluyor. Özkan aynı zamanda cinsel tercinini saklama gereği duymayan bir eşcinsel. Ama küçük

bir toplumda açlık ve tek olmak ne anlama gelmekte? Bu belgesel Kıbrıs'taki cinsiyet ve cinsellik sorunlarını deşmekte.

Savaşta Barış [2007] Sanatçılar: Ömer Yetkinel ve Talat Gökdemri

Barış görüşmelerinin büyük bir başarısızlıkla sonuçlanmasından ardından, Kıbrıs'ta yeniden birleşmeye dair iyimser hava yerini karamsarlığa bırakır. Ama yine de hiç kimse savaş çıkacağını tahmin bile edemezdi. Cenk – genç bir barış aktivisti – gidişatı Kıbrıs'ın geleceğini sonsuza kadar değiştirecek bir biçimde şekillendiriyor.

Helmets [2009] Sanatçı: Georgios Koukoumas
Savaş karşıtı bir film, bu filmde asker bir postacı, iki dünya – yaşayanların (sivillerin) ve ölüme doğru yol alan askerlerin dünyası – arasında mektup ve mesajları taşıyor. Böylece bizzat bu deneyimi yaşayan biri olarak savaşın trajik saçmalığına tanık oluyor. Savaşın tuzağına yakalananlara kalan tek şey, uzun zaman önceki mutlu, huzurlu günlerin anılarıdır.

Yandan Bakış sergisinde, **Ateş Kozal** üç video gösterimi sunuyor: **Wish You Were Not Here [2004]**, **The Never Ending Game [2009]** ve **Drinking Game [2010]**. Sanatçı, bu gösterimlerde, ara sıra bolca mizah içeren, doğrudan, kaba, görsel bir dil kullanıyor. Hatta bu çalışmalar, yıkıcı ve 'zındık' olarak bile değerlendirilebilir. Kıbrıs'ın devam eden bölünmüşlüğü sorgulanmakta. Tabii, yine de sürekli üretilip tüketilen klişeler ve söylemlerle birlikte var olan durum devam etmekte.

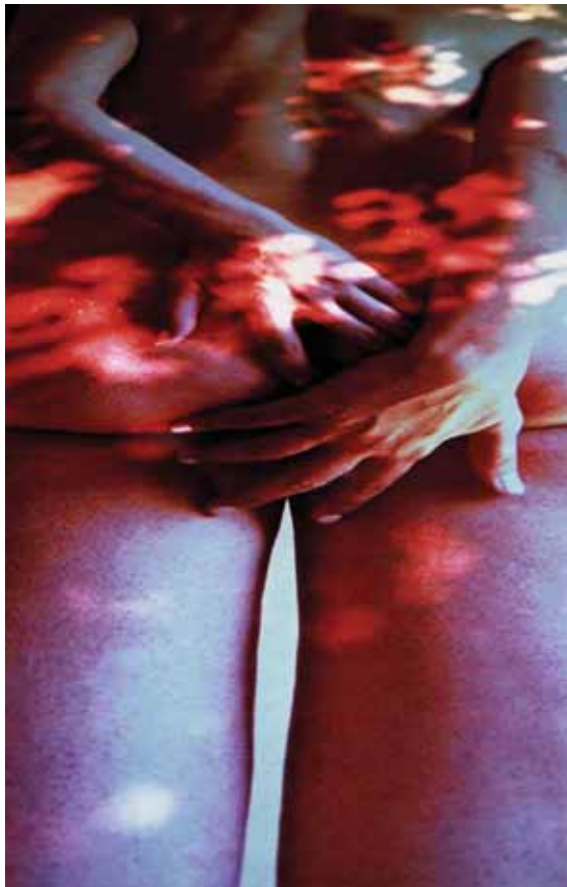
Çeyiz 2 [2007]

Sanatçı: Elina Theodotou

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Evlilik kurumu hem sosyal hem de siyasî bir rol oynamakta. Bu kurum, evli çiftlere, bekârların ve eşcinsel çiftlerin sahip olmadığı bazı ayrıcalıklar sağlama olanağı vermekte. Kıbrıs'taki evlilik ritüeli bir tüketim olayına dönüşmüştür. Bu ritüel, toplumsal mevkii yansıtır bir biçimde tantanalı bir gösteri hâlini almıştır."

Regina [2004]

Sanatçı: Klitsa Antoniou

Artemis Eleftheriadou eserini şöyle anlatıyor: "Sanki bir iş yerinin ortasında terk edilmişcesine, eser üstün sergilenme niteliğini inkâr ediyor. İki ahşap sehpanın üzerinde, izleyicinin seyrine sunulmuş, çıplak bir kadının arkadan çekilmiş fotoğrafı, yalın bir biçimde uzanıyor. Çıplaklığını gizlemek için utangaç bir tavırla arkasında kavuşturduğu elleri katı, doğal bir ışık vurgulanmış. Anlaşılması güç olansa, bu masamsı tasarımın altında tarihi bir Akdeniz haritasının yerleştirilmiş olması. Şaşırtıcı bir şekilde, Kıbrıs adası da kadının cinsel organlarıyla aynı pozisyonu alıyor. ... Adanın iki boyutlu tasvirini, uzanan figürün cinsel organının tüyleri izlenimini veren gür deniz yosunlarıncı (ada kıyılarındaki doğal, ortak bir unsur tarafından) çevrelenmiş. Günümüze kadar süregelen siyasî karışıklıklar ve birbirini izleyen işgaller işaretlenmiş, adanın tarihi ve kimliği. Antoniou, Kıbrıs'ın Batı menşeli coğrafi haritalar üzerindeki aidiyeti ve pozisyonu dışında, kadın vücudunun (belki de kendi vücudunun) algılanışını da kendi kimliğinin ve cinselliğinin parametrelerini arayan kültürel bir simge olarak irdeliyor. Adanın Kıbrıslıların hâlâ kendi çoklu rollerini ve kimliklerini kavramak ve tanımlamak için mücadele ettikleri toprak oluşu gibi kadın vücudu – kendi vücudu – da arzu duymanın ve karşı koymanın savaş alanı oluyor."

Korku Bir Erkeğin En İyi Arkadaşıdır [2010]

Sanatçı: Yiannos Economou

Eser, korkunun mantığı devre dışı bırakarak insanların ve toplumların özgürlüğe doğru ilerlemelerine engel olduğu tezini savunuyor. Görünüşte eskimiş, modern savaş koşulları tarafından, adanın etrafına dağılmış askeri bölgeler klostrifik bir labirent oluşturuyor. Yakın çevredeki hayvanların sesleri beyaz gürültüde parçalanıyor, sanki tek çıkış noktası televizyon setinden gelen ıvır zıvır ve tehditkâr görüntülermişcesine, biçimsiz verilerin kaosu, neticede haber, bilgi ve aydınlanma olması mümkün olmayan... Ama Michael Serres'in de söylediği gibi, beyaz gürültünün neden olduğu bu kaos, yeniden doğuşu gerçekleştirebilir.

Kapsül: Acı ve Tedavi [2010 versiyonu]

Sanatçı: Andreas Savva

Okul kitapları sarğı bezleriyle sarılarak alışılmadık bir heykel oluşturulmuş. Egemen resmi görüşleri içeren kitaplar, kuşaklar boyunca, gelecekte ülkenin yetişkin vatandaşları olacak öğrencileri yetiştirmekte kullanılmıştır. Bu eğitimin çoğunu, toplumsal mitlerin oluşturduğu siyasî ideolojiler meydana getirmiştir. Bu mitlerin esasını, bizim 'iyi' oluşumuz ve onların 'kötü' oluşu şeklindeki yargılar teşkil eder. Böylece bunlar, aramıza almanın ve dışlamanın mitleri olarak belirir. Ama her hastalığın ve tedavinin bir süreliğine acı çektirmesi gibi, bunlar da kafa karıştırıcılar. Yine de, eğer sonunda yaraları tedavi etmekte işe yarayacaklarsa, gerekliler...

Seni Böyle Hatırlayacağım [2009]

Sanatçı: Vicky Pericleous

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Bu çalışma bir tablo serisine ait bir imgeyi referans noktası olarak kullanmakta. Birbirini izleyen versiyonlardaki ağlayan erkek ve kız çocuğu portrelerinin hepsini de İtalyan ressam Bruno Amadio – Brogolin olarak da tanınır – yapmıştır. Resimler, 1950'den itibaren topluca üretilen baskılar şeklinde, savaş sonrası tüm Avrupa'da piyasaya sürülmüştür. Siyasal ürün olmamaları ve gerçek bir sanat eseri değeri taşımamaları göz önünde bulundurulursa, piyasada bu denli geniş bir yer edinmeleri oldukça ilginç görünmektedir. Bu resimler 1974 Savaşı sırasında – siyasi ve toplumsal açıdan hassas bir dönemde – Kıbrıs'taki evlerin duvarlarını süslüyordu. Buradaki tasarım savaş sonrası dönemi irdeleyebilir. Bu dönem sessiz ve sürekli bir bunalıma, hüzne yol açmıştır. İşin garip tarafı ise kimin bundan rahatsız olmadığı gibi bir izlenim vermesi. Eser bir dönem 'hayale'ni canlandırmak ve onu yeniden dolaştırmak arzusunu taşımaktadır. Bir anlamda, evhamlı ve alaycı bir mutluluk duygusunu empoze etmekte. Yine de Oliver Twist'e özgü bir macera anlayışıyla söz konusu dönemde ilgili anılar konusunda diyalog başlatma arzusu sezilmekte. Tüm bunlar geçmişin çözülmemiş sorunlarını ve içinde bulunduğumuz anın belirsizliğini hafifçe aydınlatmakta."

Türk Kahvesi [2009]

Sanatçı: Tatiana Ferahian

Sanatçı eserini şöyle anlatıyor: "Bu çalışma, kökenleri Çin'in çay yaprakları falına bakarak insanların geleceklere söyleme geleneğine dayanan, günümüzde Orta Doğu'da çok yaygın olarak devam eden Türk kahvesi fal sanatının bir yorumlaması. Genellikle, fincanın içinde kalan kahve telvesinin oluşturduğu şekiller, geçmişten günümüze kadar uzanan kültür birikimimize göre çeşitli anlamlar içeren görsel semboller olarak kabul edilir. Kahve falına bakan kişi, kendi bilgi birikimine ve sezgilerine dayanarak bu görsel sembollerini yorumlar. Bu sanat, günümüzde hâlâ birçok falcı tarafından benimsenerek; Yunanistan, Kıbrıs, İran, Türkiye, Ermenistan, Sırbistan ve başka ülkelerde icra edilmektedir. Bu çalışmadaki fincanlar, Kıbrıs'ın çatışan görüntülerini içeren minyatür çizimler içermekte ve bunlar – adanın işgal edilmiş ve işgal edilmemiş bölgelerini sembolize ederken – çalışmaya öykü anlatan bir özellik katmaktadır. Aynı zamanda eser, adada hâlen devam eden siyasi çıkmazla da dalga geçmekte; sanki Kıbrıs sorununa bir çözüm bulmak için bakmadığımız tek yer kahve fincanının dibiymişçesine!.."

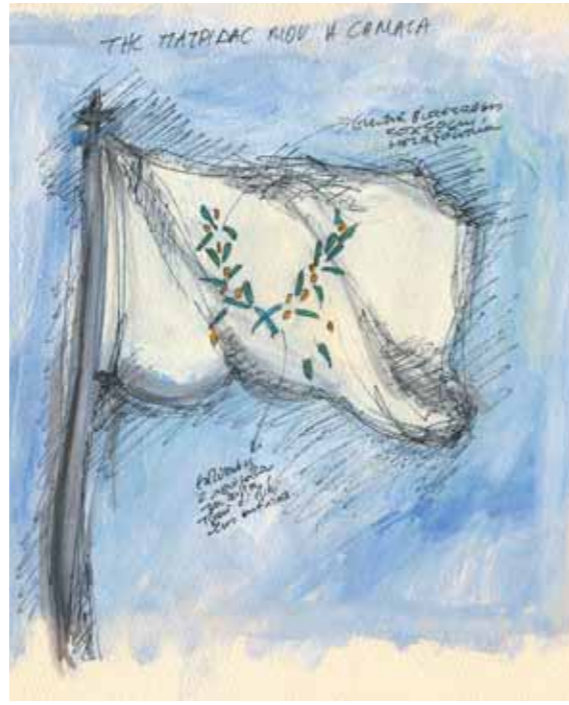
Pyrkos [2003-06]

Sanatçı: Yiannos Economou

Yakın tarihin özelliklerinden dolayı hem mekândan hem de zamandan tecrit edilmiş *Pyrkos*, adanın kuzey kıyısındaki küçük bir Kıbrıslı Rum toplumundan söz etmektedir. Hapsedilmiş, oradan bir sâkinin söylediği gibi. (Deniz ve dağların arasında, şimdi, iki sınır, Türk ordusu ve Yeşil Hat doğuda, Erenköy ise batıda). Uzun zamandır geçimlerini odun kömürü üreterek sağlamaktalar.

"...Bu bizim mesleğimiz, geçinebilmek için yapacak başka işimiz yok. ...Babam, seksen beş yıl boyunca, kömür yaktı. ...Ben ocaklarda büyüdüm, annem ve babamla. ...Ben elli iki yaşındayım, bu benim işim, başka iş bilmem. ...Biraz yanık kömür çukurda kalabilir, ve rüzgâr onu taşıyıp her şeyi yakabilir..."

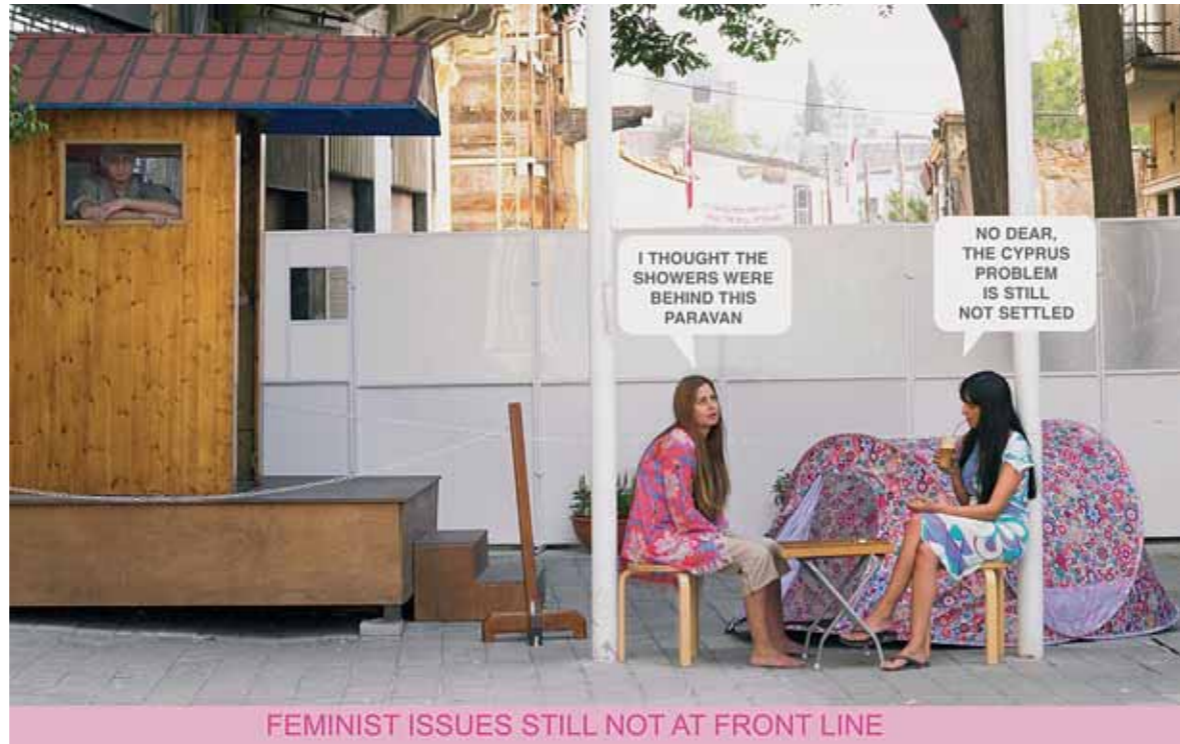
Onların işi, eski simyacıların ritüeli gibi, hem yenilenmenin umudunu hem de böyle bir inancın boşluğunu taşır. Hem zaten asla bir simyacının amacı kömür üretmek değildi...

Atayurdumun Bayrağı [2010]

Sanatçı: Evgenia Vasiloude

Yaklaşık bir yıl önce, Lefkoşa'nın surlar içi bölgesindeki duvarlarda bir duvar yazısı (grafiti) ortaya çıktı. Kıbrıs Cumhuriyeti armasının ilginç bir versiyonu çizilmişti: Normalde armanın üzerinde bulunan, ağzında zeytin dalı taşıyan güvercin, şimdiki resimde barış sembolü dala birlikte kompozisyonundan uzaklaşarak uçuyordu. Tam altındaysa, "ΤΟ ΠΟΥΛΛΙΝ ΕΠΕΤΑΣΕΝ" ["Guş uşdu"] yazılıydı. Bu anonim grafiti, kısa zamanda fotoğraflanarak

Feminist Issues Still Not At Front Line [2007]

Sanatçı: Washing-Up Ladies

1960 yılında, yeni kurulan Kıbrıs Cumhuriyeti oldukça umutlu ve iyimser bir havayla başladı. Hem çağdaş bir devlet olmak hem de Avrupa'nın bir parçası olmak ilkesiyle yola çıktı. Ancak ilk on yılın getirdiği kargaşalar, çağdaşlaşma yolunun çok da kolay olmayacağını gösterdi. 1974 yılında yaşanan trajik olaylar; ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan adanın gerilemesine yol açtı. Yine de, 1980'den itibaren adada yeni bir ekonomik gelişme ve buna paralel olarak nispeten daha düşük bir seviyede, kültürel bir yenilenme de gerçekleşti. Oysa tüm bu geçmiş yıllardan günümüze kadar uzanan zaman zarfında, tipki cinsiyet eşitliği ve kadın hakları konularında olduğu gibi, toplumsal değişim ve ilerleme hep daha yavaş gerçekleşmekte. Tüm bunların en ilginç olanıysa, 'Kıbrıs Sorunu' diye adlandırılan (36 yıl önce Türk ordusunun adayı işgaliyle başlayan ve hâlâ devam eden bölünmüşlük ilişkili) meselelerin, adanın insan hakları ve diğer toplumsal meseleler bakımından, çok yavaş ilerlemesine bir mazeret gibi görülmesi. Marianna Kafaridou ve Lia Lapithi'nin ortak çalışması [the Washing-Up Ladies] *Feminist Issues Still Not At Front Line* [Kadın haklarıyla ilgili sorunlar hâlâ gündemin ön sıralarında değil] bahsi geçen konulara içgörücü, biraz da yıkıcı bir eleştiri getirmekte. 'Kamp kurmak' Lefkoşa'yı iki parçaya ayıran 'hat' üzerindeki askerî bölgenin hemen yanında, rengârenk, çiçekli çadırların yanında, Kıbrıslıların eğlenceli zaman geçirme anlayışını yansıtan – kahve içip tavla oynamak – bir fotoğraf yer almakta. Bu fotoğraftaki çadırlar, 1974 savaşı sonrasındaki binlerce mülteciye barınak olan koyu yeşil askerî çadırlara hiç benzemez. Çünkü kahve içerek ve tavla oynayarak keyifli vakit geçiren bu insanların etraflarındaki çadırlar rengârenk ve çiçek desenli. Genel olarak kadın hakları ve cinsiyet sorunlarındaki sınırlı ilerlemeyi mizahî bir şekilde özetleyen bir eleştiri de eklenerek, bu fotoğrafa büyük bir afiş görünümü kazandırıldı. "Çünkü Kıbrıs Sorunu henüz çözülmemiştir!"

Egzotizm (Yabancılık) ve Diğer Hareketler. Hareket 1: 1960'lı Yıllar, Hareket 2: Kabana Kıyıları [2007-2010]

Sanatçı: Vicky Pericleous

elektronik postalar yoluyla internete dolaşmaya başlamıştı. Metnin ve resmin zekice, mizahî bir şekilde kullanılması Kıbrıslıların son yıllardaki genel görüşünü ifade etmekteydi. Özellikle, adanın yeniden birleştirilmesi için yürütülen çabanın başarısızlığa uğramasından sonra (BM destekli Annan Planı'nın referandumunda son bulmasıyla) ülkede hâkim olan havayı yansıtmaktaydı. Kolyacı yayılabilen, bildik bir ifadeyi kullanarak (Kıbrıs ağzında söylenildiği şekilde), on yıllarca süren siyasi bir sorunu çözebilmek için var olan belki de son şansın da yitirildiğine dikkat çekiliyordu. Bundan dolayı, bu grafiti, birçoğumuzun paylaştığı ama pek azımızın topluluğunda dile getirebildiği, toplumsal bir düşünce, korku veya inancın cesurca dile getirilmesiydi.

Atayurdumun Bayrağı çalışmasıyla Vasiloude, üstteki grafitiye üzerinde bayrak olan bir direk yerleştirerek 'sapkın' bir görünüm verir. Bu yüzden Kıbrıs Cumhuriyeti'nin arması, özgün biçiminden daha da uzaklaşır. Armayı çevreleyen zeytin dallarının yaprakları dökülmekte, yaprakların bazıları yerde... Zaten, Cumhuriyet'in bayrağı, kırk yılı aşkın bir süreden beri, toplu semboller arasında evlatlıktan reddedilmiş bir çocuk gibi durmakta. Kıbrıslı Türkler tarafından asla benimsenmemiş, Kıbrıslı Rumların büyük bir kesimi tarafından bir devlet simgesi olmaktan öte bir anlam ifade etmemişti. Buna karşılık Yunan bayrağı, daima gerçek bir ulusal sembol olarak benimsenmiştir. Kıbrıslı Rumlar onu hem duygusal hem ideolojik yönden sahiplenmişlerdir. (Gülünç bir biçimde, Annan Planı referandumu sürecinde – birçok şeyin arasında, yeni kurulacak devletin yeni bir bayrağı olacağı hükmü de vardı – hor görülen Kıbrıs bayrağının değişmesini istemeyenlerse, yine Kıbrıslı Rum nüfusun içindeki Yunan ırkının üstünlüğüne inanan kesimden başkası değildi). Zaten kuşaklar boyunca Kıbrıslı Rum öğrencilerin okudukları o küçük şiirde (Yunan milli marşı), "Atayurdun Bayrağı" şiirinde, Kıbrıs bayrağını oluşturan ne sarı renkli ada silüetinden ne de yeşil zeytin dallarından söz edilmekteydi. Tam tersine, maviden ve haçı oluşturan beyazdan (Yunan bayrağını oluşturan) söz edilmekteydi.

Deneyisel Anlatı [2009]

Sanatçı: Klitsa Antoniou

"1974 Savaşı sırasında giydiğim, küçük çiçek desenli günlük elbise Deneyisel Anlatı'nın temel taşı. Falcılar, geçmişin ve küçük elbisenin falına bakarken – bu elbisenin çocukken bana ait olduğunu bilmeden – aslında ben olan meçhul bir kişinin hikâyesini oluşturuyorlar. Mantığa aykırı olarak bu bir anlatıyla ilgili – kişisel bir öykü, bu bağlamda gerçeklere dayanan, kısmen yanlış veya tamamen uydurulmuş."

Özgürlük Meydanı I,II,III [1979-2010]

Sanatçı: Andreas Karayan

Kentin referans noktası, trafiğin keşiştiği, yayaların sürekli dolaştığı yer ve aynı zamanda bir buluşma yeri de olan Lefkoşa'nın Özgürlük Meydanı, Andreas Karayan'ın üç resmine mekân olmuş: **Sarı Tişörtlü Genç Adam, Otobüs Durağı ve Herhangi Bir Bakış**. Bu eserler 1979-80 yıllarında yapılmış olup sonuncusu Yan Bakış sergisi için yeniden yapılmıştır. Sahnelerin geçtiği kamusal alanın yapısı, üzerine yapılandırılan siyasi poster ve broşürlerle desteklenmiş. Bu şekilde resimlenen erkek figürlerin geçmişi verilmekte. Günlük yaşamdan alınan bu sıradan sahneler, daha özel bir etkileşim ve iletişimin ipuçlarını taşır: Figürler birbirine şehvetle bakarlar (*Herhangi Bir Bakış*), bir karşılık beklerler (*Otobüs Durağı*) veya izleyiciye bakarlar (*Sarı Tişörtlü Genç Adam*). Eşcinsel özellik taşıyan bakış, iktidardakiler tarafından yasaklanmış ve hoş görülmez. Kıbrıs halkının orta sınıfına özgü ahlâk anlayışına; yani etrafında bulunan posterlerdeki egemen, "düğün" sosyal ve siyasi devrim anlayışına zarar vermekte. Bu çalışmalarda bir şeyler 'ters' gitmekte. Siyasi söylemin dile getirmeye henüz cesaret edemediği erotikizm yıkıcı gücü teşhir edilmekte. Yine de adını özgürlükten alan bir kamu alanında, ortaya çıkarak masumca toplum tarafından kabul edilmeyi talep etmekte...

Reconstructing a Land[of]mine [2010]

Sanatçı: Nicos Synnos

Bu çalışma, bu yıl 1 Ekim'de gerçekleştirilen, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin 50. yıl dönümü kutlamaları sırasında düzenlenen simgesel bir etkinlik kapsamında gösterilen videolardan bir tanesinin yeni bir versiyonu. Bu, söz konusu sanat performansının ikinci yarısında yer alan, ülkenin şimdiki ve – olası ve/veya arzulan – gelecekteki durumuna odaklanan bir çalışmaydı. Dünyanın – Taş Devri'nden bu yana – yapılan herhangi bir resmi ya da tasarımı, dünyayı yeniden oluşturmak anlamına gelir. Bu görsel-işitsel malzemenin şimdiki versiyonunun başlığı, canlandırmanın ve yaratımın kaçınılmaz doğasını benimser ve yansıtır. Aynı zamanda, geçmişimizi ve şimdiki hâlimizi gülünç bir şekilde kabullenişin patlayıcı özelliğini (landmine = kara mayın) içeren bir söz oyunu. Bunun yanı sıra yeniden bir ülke/ülkemizi oluşturmak için duyulan arzu. Daha yaratıcı ve daha somut bir yer, üstelik bize ait olan...

KIBRIS'IN ZAMANLARI

Kıbrıs'ın Siyaset ve Sanat Gazetesi

Editör–Metin Düzenleyici: Antonis Danos

Sanat İdaresi ve Tasarım:

En Tipis Voula Kokkinou Ltd.

Türkçe Çeviriler: Ahmet Yıkık

Bu yayının herhangi bir bölümü; metnin başlığı, editör ve gazetenin referans gösterilmesi koşuluyla yeniden çoğaltılabilir, saklanabilir veya yayımlanabilir.

Yandan Bakış: Bir Yıl Dönümünden Görünümler

Tasarımcı–Küratör: Antonis Danos, Sanat Tarihi ve Teorisi Öğretim Görevlisi, Kıbrıs Teknoloji Üniversitesi.

Sanatçılar: Yianna Amerikanou, Antonis Antoniou, Klitsa Antoniou, Helene Black, Marianna Christofides, Yiannos Economou, Mustafa Erkan, Tatiana Ferahian, GRUP 102 [Özge Ertanin, Oya Silbery, Evren Erkut], Yioula Hatzigeorgiou, Andreas Karayan, Diomedes Koufteros, Georgios Koukoumas, Ateş Kozal, Lia Lapithi, Stella Michaelidou, Marina Olympios, Vicky Pericleous, Vicki Psarias, Andreas Savva, Christiana Solomou, Katy Stephanidou, Nicos Synnos, Elina Theodotou, Evgenia Vasiloude, Washing-Up Ladies [Marianna Karafidou, Lia Lapithi], Ömer Yetkinel–Talat Gökdemir.

Organizatör Yardımcısı: Argyro Toumazou. Açılış gecesi performansı: Ellada Evangelou.

Evagoras Lanitis Merkezi, Limasol [Sergiyeye giriş Lanitis Harnup Değirmeni'nin park yerinden olacaktır].

Tarihler: 17 Kasım – 17 Aralık 2010. Ziyaret günleri ve saatleri: Salı–Pazar, 12.00-20.00.

Kıbrıs Güzel Sanatlar Odası [EKATE] tarafından organize edilmiştir. Kültür Hizmetleri, Eğitim ve Kültür Bakanlığı himayesinde. Kıbrıs Teknoloji Üniversitesi tarafından desteklenmiştir.